

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1981-1982

31 MARS 1982

Projet de loi portant des mesures nouvelles en faveur des résistants au nazisme dans les régions annexées, des réfractaires, des déportés, des victimes civiles des deux guerres et de leurs ayants droit

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA SANTE PUBLIQUE
ET DE L'ENVIRONNEMENT
PAR M. **COPPENS**

Votre Commission de la Santé publique et de l'Environnement a examiné le présent projet de loi au cours de sa réunion du 18 mars 1982.

*
**

Introduisant la discussion, le Secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement déclare que, selon le protocole d'accord conclu en 1975 avec les associations patriotiques pour une durée de dix ans, une Commission permanente devait faire des propositions concrètes au Gouvernement en vue d'un règlement global du contentieux relatif aux victi-

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. Cuvelier, président; Bossicart, Coorens, De Baere, Hancké, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. J. Leclercq, Lowis, Mmes Remy-Oger, Smitt, MM. Sondag, Vandekerckhove, Vandermeulen, Vangeel, Vanhaverbeke, Vannieuwenhuyze, Verbist et Coppens, rapporteur.

Membre suppléant : M. De Seranno.

R. A 12156

Voir :

Document du Sénat :

184 (1981-1982) : N° 1

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1981-1982

31 MAART 1982

Ontwerp van wet houdende nieuwe maatregelen ten voordele van de weerstanders tegen het nazisme in de ingelijfde gebieden, de werkweigeraars, de gedeporteerden, de burgerlijke slachtoffers van beide oorlogen en hun recht-hebbenden

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID
EN HET LEEFMILIEU UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **COPPENS**

De Commissie voor Volksgezondheid en Leefmilieu heeft dit ontwerp van wet besproken tijdens haar vergadering van 18 maart 1982.

*
**

Ter inleiding van de bespreking verklaart de Staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu dat, volgens het protocol van akkoord, dat in 1975 voor de duur van tien jaar werd afgesloten met de vaderlandlievende verenigingen, een Permanente Commissie aan de Regering concrete voorstellen moet doen voor een globale regeling van de problematiek

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Cuvelier, voorzitter; Bossicart, Coorens, De Baere, Hancké, Mevrn. Hanquet, Herman-Michielsens, de heren J. Leclercq, Lowis, Mevrn. Remy-Oger, Smitt, de heren Sondag, Vandekerckhove, Vandermeulen, Vangeel, Vanhaverbeke, Vannieuwenhuyze, Verbist en Coppens, verslaggever.

Plaatsvervanger : de heer De Seranno.

R. A 12156

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

184 (1981-1982) : N° 1

mes de la guerre. On dispose actuellement d'une telle proposition, qui comporte quatre volets :

1. instauration d'une rente viagère (art. 1er à 13);
2. octroi d'une indemnité compensatoire ou de réadaptation (art. 15 à 19);
3. modifications apportées aux statuts (art. 20 à 26);
4. mesures relatives aux pensions des victimes civiles de la guerre (art. 27 à 35).

Le Secrétaire d'Etat ajoute que le Gouvernement a déposé quelques amendements afin d'actualiser le projet.

Discussion générale

Un membre demande quelles seront les implications financières du projet.

Le Secrétaire d'Etat répond que les avantages accordés s'inscrivent dans le cadre du crédit global de 300 millions de francs (à l'indice des prix à la consommation en vigueur au 1er juillet 1975) que le Gouvernement s'est engagé à fournir conformément au protocole précité.

Un autre membre constate qu'en élaborant les propositions qu'elle a soumises au Gouvernement, la Commission permanente s'est efforcée de donner satisfaction au plus grand nombre possible d'affiliés. Il en résulte que dans de très nombreux cas, l'indemnité ne sera pas majorée substantiellement.

Quoi qu'il en soit, il s'agit d'un protocole conclu par le Gouvernement et que celui-ci doit respecter. Il existe cependant d'autres accords contractés lors de la formation de gouvernements successifs et qui avaient trait notamment au minimum de moyens d'existence et au revenu garanti aux personnes âgées. Ces accords prévoyaient eux aussi l'application d'une majoration annuelle. Cependant, il faut bien constater que rien n'a encore été fait pour ces personnes défavorisées avec lesquelles on avait en fait conclu un « protocole moral ».

Discussion des articles

Articles 1er, 2, 3, 4 et 5

Pas d'observation.

Article 6

Un membre ayant demandé comment se justifie la rétroactivité au 1er janvier 1977, le Secrétaire d'Etat répond que cette mesure a été prévue dans le protocole précité. Elle ne concerne qu'un petit nombre de personnes des cantons de l'Est, qui n'ont pas encore été dotées d'un statut. On sait en effet que la plupart bénéficient déjà d'une rente en vertu d'un statut autre que celui de résistant au nazisme.

der oorlogsslachtoffers. Zulk een voorstel ligt thans ter tafel. Het bestaat uit vier delen :

1. instelling van een lijfrente (art. 1 tot 13);
2. toekenning van een compensatie- of wederaanpassingsvergoeding (art. 15 tot 19);
3. wijzigingen in de statuten (art. 20 tot 26);
4. maatregelen in verband met de pensioenen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers (art. 27 tot 35).

De Staatssecretaris deelt nog mede dat de Regering enkele amendementen heeft ingediend om het ontwerp te actualiseren.

Algemene bespreking

Een lid vraagt wat de financiële implicaties van dit ontwerp zullen zijn.

De Staatssecretaris antwoordt dat de verleende voordelen vallen binnen het globaal krediet van 300 miljoen frank (tegen het indexcijfer der consumptieprijzen van kracht op 1 juli 1975) dat de Regering ingevolge hogervermeld protocol heeft toegezegd.

Een ander lid constateert dat de Permanente Commissie, met de voorstellen die zij aan de Regering heeft gedaan, gepoogd heeft aan zo veel mogelijk aangeslotenen genoeg te doen. Gevolg hiervan is dat voor zeer veel gevallen de uitkering niet substantieel wordt verhoogd.

Hoe dan ook, het gaat om een door de Regering afgesloten protocol dat moet worden geëerbiedigd. Er zijn evenwel andere overeenkomsten die bij de opeenvolgende regeringsvormingen werden aangegaan en die met name betrekking hadden op het levensminimum en het gewaarborgd inkomen voor bejaarden. Ook voor die gevallen werd voorzien dat jaarlijks een verhoging zou worden doorgevoerd. Men dient echter vast te stellen dat voor deze minstbesteden, met wie in feite een « moreel protocol » werd afgesloten, nog niets werd gedaan.

Artikelsgewijze bespreking

Artikelen 1, 2, 3, 4 en 5

Geen opmerkingen.

Artikel 6

Op de vraag van een lid naar de verantwoording van de terugwerkende kracht tot 1 januari 1977 antwoordt de Staatssecretaris dat deze maatregel voorzien is in hogervermeld protocol. Het gaat hier om een klein aantal personen uit de Oostkantons die nog geen statuut hebben. Immers de meesten genieten reeds een rente uit hoofde van een ander statuut dan dat van weerstander tegen het nazisme.

Articles 8 à 13

Pas d'observation.

Article 14

Le Gouvernement propose par voie d'amendement de remplacer le § 2 de cet article par la disposition suivante :

« § 2. Le § 1er du présent article entre en vigueur le 1er janvier 1983. »

Cet amendement est justifié comme suit :

Le présent projet aurait normalement dû être adopté par le Parlement avant la fin de l'année 1981. Plusieurs de ses articles ont d'ailleurs été rédigés dans cette optique.

Cela n'a pu se faire, en raison de la dissolution des Chambres.

En conséquence, il y a lieu de réadapter certains articles afin de tenir compte de ce changement d'optique.

L'amendement est adopté.

Articles 15 à 28

Pas d'observation.

Article 28bis (nouveau)

Un commissaire rappelle qu'il a déposé une proposition de loi (Doc. Sénat 12 (1981-1982) - n° 1, du 14 décembre 1981) visant à modifier la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945 et de leurs ayants droit.

Il propose par voie d'amendement d'insérer l'article unique de cette proposition dans le projet en discussion.

Cet amendement est rédigé comme suit :

« ART. 28bis (nouveau)

L'article 6, § 4, 1er alinéa, de la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945 et de leurs ayants droit est complété par la disposition suivante :

« Les enfants d'un invalide dont le taux d'invalidité indemnisable atteint 80 p.c. et qui n'exerce pas d'activité professionnelle, reçoivent des allocations familiales, si aucune prestation garantie ne peut être accordée en application de la loi du 20 juillet 1971 instituant des prestations familiales garanties. »

Artikelen 8 tot en met 13

Geen opmerkingen.

Artikel 14

De Regering stelt bij amendement voor § 2 van dit artikel te vervangen als volgt :

« § 2. Paragraaf 1 van dit artikel heeft uitwerking op 1 januari 1983. »

Zij geeft hiervoor de volgende verantwoording :

Het onderhavige ontwerp had normaal vóór het einde van het jaar 1981 door het Parlement aangenomen moeten worden. Meerdere artikelen ervan werden trouwens in deze optiek opgesteld.

Gelet op de ontbinding van de Kamers kon een dergelijk perspectief nochtans niet verwezenlijkt worden.

Sommige artikelen dienen derhalve aangepast te worden ten einde rekening te kunnen houden met deze verandering van optiek.

Dit amendement wordt door de Commissie aanvaard.

Artikelen 15 tot en met 28

Geen opmerkingen.

Artikel 28bis (nieuw)

Een commissielid verwijst naar een voorstel van wet dat hij heeft ingediend (zie Gedr. St. Senaat nr. 12 (1981-1982) - nr. 1 van 14 december 1981) en dat strekt tot wijziging van de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstellpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden.

Hij stelt voor het enig artikel van dit voorstel bij wijze van amendement in het in bespreking zijnde ontwerp in te voegen.

Het amendement luidt als volgt :

« ART. 28bis (nieuw)

In artikel 6, § 4, van de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstellpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden wordt het eerste lid aangevuld als volgt :

« De kinderen van een invalide wiens vergoedbaar invaliditeitsbedrag 80 pct. bereikt en die geen beroepsbezigheid uitoefent, ontvangen kinderbijslag, indien geen gewaarborgde bijslag kan worden toegekend in toepassing van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van de gewaarborgde kinderbijslag. »

Justification

Actuellement, certains enfants dont le père ou la mère bénéficie d'une pension de dédommagement de victime civile de la guerre, ne sont pas admis au bénéfice des prestations familiales garanties instituées par la loi du 20 juillet 1971, alors que le ménage ne dispose d'aucun revenu professionnel de travailleur indépendant ou salarié. Cette exclusion résulte du fait que la pension de dédommagement est prise en considération pour la détermination des ressources.

L'article 6, § 4, de la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement requiert en effet un taux d'invalidité de 100 p.c.

Le présent amendement tend à venir en aide à ces cas extrêmement rares qui passent entre les mailles de notre législation sociale, pourtant si étendue, en matière de prestations familiales.

Le Secrétaire d'Etat fait remarquer qu'il serait difficile d'admettre l'amendement proposé, le projet ayant trait aux pensions et non aux allocations familiales. Ce sont là deux matières qu'il ne faut pas confondre. De plus, le protocole ne prévoit pas de fonds pour les allocations familiales.

L'amendement est retiré par son auteur.

Articles 29 à 36

Pas d'observation.

Article 37

Le Gouvernement propose par voie d'amendement :

1. de compléter le § 1er de cet article par la disposition suivante :

« Les arriérés de pensions résultant de la modification des taux visée à ces articles ne sont toutefois dus que si le bénéficiaire de la pension est en vie à la date du 1er juillet 1982. »;

2. de compléter le § 2 du même article par la disposition suivante :

« Les arriérés de rentes de déportés et de leurs veuves résultant de la modification des montants visée à ces articles ne sont toutefois dus que si le bénéficiaire de la rente est en vie à la date du 1er juillet 1982. ».

La justification de cet amendement est identique à celle de l'amendement adopté à l'article 14.

Il est également adopté.

**

Verantwoording

Kinderen van sommige gezinnen die geen enkel beroepsinkomen als zelfstandige of werknemer hebben, wier vader of moeder geniet van een herstelpensioen van burgerlijk oorlogsslachtoffer, komen thans niet in aanmerking voor de gewaarborgde gezinsbijslag volgens de wet van 20 juli 1971. Zulks omdat het herstelpensioen in aanmerking wordt genomen voor het bepalen van de bestaansmiddelen.

Volgens artikel 6, § 4, van de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstelpensioenen wordt immers een invaliditeit van 100 pct. vereist.

Het is de bedoeling die uiterst zeldzame gevallen te helpen die tussen de mazen van de uitgebreide sociale wetgeving op de gezinsbijslag vallen.

De Staatssecretaris merkt op dat bezwaarlijk op dit voorstel kan worden ingegaan. Het hier besproken ontwerp regelt de pensioenen en niet de kinderbijslagen. Beide materies kunnen niet worden vermengd. Bovendien zijn er in het protocol daarvoor geen fondsen voorzien.

Het amendement wordt door de indiener ingetrokken.

Artikelen 29 tot en met 36

Geen opmerkingen.

Artikel 37

De Regering stelt bij amendement voor :

1. § 1 van hetzelfde artikel met de volgende bepaling aan te vullen :

« De pensioenachterstallen voortvloeiend uit de bij die artikelen bedoelde wijziging van de bedragen zijn evenwel slechts verschuldigd indien de pensioengerechtigde in leven is op de datum van 1 juli 1982. »;

2. § 2 van hetzelfde artikel met de volgende bepaling aan te vullen :

« De achterstallen van de renten voor gedeporteerden en hun weduwen voortvloeiend uit de bij die artikelen bedoelde wijziging van de bedragen zijn evenwel slechts verschuldigd indien de rentegerechtigde in leven is op de datum van 1 juli 1982. ».

De verantwoording is dezelfde als die welke gegeven werd voor de wijziging in artikel 14.

Ook dit amendement wordt door de Commissie aanvaard.

**

Un commissaire constate que, pour un certain nombre de mesures, le projet prévoit des délais d'introduction des demandes. Il insiste pour que les ayants droit soient informés de ces nouveaux avantages par les médias, afin d'éviter que, par ignorance, certains d'entre eux ne se trouvent en situation de forclusion.

La Commission appuie cette demande.

Votes

Les articles 1er à 27 sont adoptés à l'unanimité des 15 membres présents.

L'article 28 est adopté par 14 voix et 1 abstention.

Les articles 29 à 38 ainsi que l'ensemble du projet ont été adoptés à l'unanimité.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 13 membres présents.

Le Rapporteur,
E. COPPENS.

Le Président,
E. CUVELIER.

Een commissielid constateert dat voor een aantal maatregelen termijnen voorzien worden voor de indiening der aanvragen. Hij dringt aan opdat de gerechtigden via de media in kennis zouden worden gesteld van deze nieuwe voordelen om te vermijden dat een aantal onder hen, door onwetendheid, de termijnen zouden laten voorbijgaan.

De Commissie sluit zich hierbij aan.

Stemmingen

De artikelen 1 tot en met 27 worden aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Artikel 28 wordt aangenomen met 14 stemmen bij 1 onthouding.

De artikelen 29 tot en met 38 evenals het geheel van het ontwerp worden eenparig aangenomen.

Dit verslag is goedgekeurd bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

De Verslaggever,
E. COPPENS.

De Voorzitter,
E. CUVELIER.

ARTICLES MODIFIES PAR LA COMMISSION

ART. 14

§ 1er. Toute rente visée à la loi de base des bénéficiaires ou à la loi de base des veuves dont le montant annuel, compte non tenu de sa liaison à l'indice des prix, est inférieur à 1 100 francs est soumise, en matière de paiement et le cas échéant de date de prise de cours, aux dispositions dérogatoires suivantes :

a) La rente en cours au 1er janvier est payée, pour l'année civile entière à laquelle elle se rapporte, le 1er juillet de la même année et uniquement au bénéficiaire en vie à cette date.

La rente qui prend cours au 1er janvier ou postérieurement est payée, pour la totalité ou la partie d'année civile à laquelle elle se rapporte, au plus tôt le 1er juillet de la même année et uniquement au bénéficiaire en vie à cette date;

b) La rente est acquise par mois. Toutefois, le terme entier demeure acquis quand le paiement en a été effectué; si, en ce cas, succède une rente de veuve ou d'orphelin, elle prend alors cours au plus tôt le premier jour de l'année civile qui suit celle du paiement considéré;

c) La rente allouée à la veuve ou aux orphelins d'un bénéficiaire décédé avant le 2 juillet et qui était titulaire d'une rente soumise aux dispositions du présent article, prend cours le 1er janvier de l'année du décès dudit bénéficiaire lorsque la demande de rente est introduite avant la fin du mois qui suit celui du décès.

§ 2. Le paragraphe 1er du présent article entre en vigueur le 1er janvier 1983.

ART. 37

§ 1er. Les nouveaux taux uniques résultant de l'application des articles 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34 et 35 de la présente loi, arrondis au multiple de 4 immédiatement inférieur, sont fixés par arrêté royal. Les livres que tiennent la Cour des comptes et la Caisse nationale des Pensions de la guerre sont modifiés d'office en ce qui concerne l'application des articles précités.

Les arriérés de pensions résultant de la modification des taux visée à ces articles ne sont toutefois dus que si le bénéficiaire de la pension est en vie à la date du 1er juillet 1982.

§ 2. Les montants des rentes de déportés et de leurs veuves, qui ne sont pas conformes aux nouveaux montants fixés par les articles 8 à 13 de la présente loi, sont révisés d'office par la Caisse nationale des Pensions de la guerre.

ARTIKELN GEWIJZIGD DOOR DE COMMISSIE

ART. 14

§ 1. Elke in de basiswet van de gerechtigden of in de basiswet van de weduwen bedoelde rente waarvan het jaarlijks bedrag, afgezien van de koppeling ervan aan het indexcijfer der consumptieprijs, lager is dan 1 100 frank, is inzake uitbetaling en, in voorkomend geval, inzake ingangsdatum onderworpen aan de volgende afwijkende bepalingen :

a) De op 1 januari lopende rente wordt uitbetaald voor het volledig burgerlijk jaar waarop ze betrekking heeft, op 1 juli van hetzelfde jaar en enkel aan de gerechtigde die op die datum in leven is.

De rente die op 1 januari of later ingaat wordt voor het volledige of voor een deel van het burgerlijk jaar waarop ze betrekking heeft, ten vroegste op 1 juli van hetzelfde jaar uitbetaald en enkel aan de gerechtigde die op die datum in leven is;

b) De rente wordt verworven per maand. Nochtans blijft de volle termijn verworven indien de uitbetaling geschiedt; indien in dit geval een weduwe- of wezenrente volgt, gaat deze in ten vroegste op de eerste dag van het burgerlijk jaar dat volgt op dat van de bedoelde uitbetaling;

c) De rente toegekend aan de weduwe of aan de wezen van een gerechtigde die vóór 2 juli overleden is en titularis was van een aan de bepalingen van dit artikel onderworpen rente, gaat in op 1 januari van het jaar van het overlijden van deze gerechtigde, indien de aanvraag van de rente ingediend wordt vóór het einde van de maand die volgt op die van het overlijden.

§ 2. Paragraaf 1 van dit artikel heeft uitwerking op 1 januari 1983.

ART. 37

§ 1. De nieuwe enige bedragen voortvloeiend uit de toepassing van de artikelen 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34 en 35 van deze wet, afgerond op het onmiddellijk lagere veelvoud van vier, worden vastgesteld bij koninklijk besluit. Voor de toepassing van de voornoemde artikelen worden de door het Rekenhof en de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen gehouden boeken ambtshalve gewijzigd.

De pensioenachterstallen voortvloeiend uit de bij die artikelen bedoelde wijziging van de bedragen zijn evenwel slechts verschuldigd indien de pensioengerechtigde in leven is op de datum van 1 juli 1982.

§ 2. De bedragen van de renten voor gedeporteerden en hun weduwen niet in overeenstemming met de nieuwe bedragen vastgesteld bij de artikelen 8 tot 13 van deze wet, worden ambtshalve herzien door de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen.

Les arriérés de rentes de déportés et de leurs veuves résultant de la modification des montants visée à ces articles ne sont toutefois dus que si le bénéficiaire de la rente est en vie à la date du 1er juillet 1982.

§ 3. L'indemnité compensatoire visée par les articles 15 à 19 de la présente loi est assimilée pour l'application de l'article 36 de la loi précitée du 15 mars 1954 aux indemnités visées audit article.

De achterstallen van de renten voor gedeporteerden en hun weduwen voortvloeiend uit de bij die artikelen bedoelde wijziging van de bedragen zijn evenwel slechts verschuldigd indien de rentegerechtigde in leven is op de datum van 1 juli 1982.

§ 3. De compensatievergoeding bedoeld in de artikelen 15 tot 19 van deze wet wordt voor de toepassing van artikel 36 van de voornoemde wet van 15 maart 1954 gelijkgesteld met de vergoedingen bedoeld in dat artikel.